

MENIGHETSBLADET

FOR TRØGSTAD OG BÅSTAD

Årgang 45

nr. 1 Februar 2006

"Bordvers - og foldede hender

Takknemligheten for det daglige brødet er noe som ikke lenger tilhører vårt vokabular. Bordets gleder tilhører snart en svunnen tid...."

side 2

Kongelig juletefest!

Reportasje og bilder fra noe som er blitt en fin tradisjon...

side 5

Kirkekontoret har flyttet på seg!

side 6

Profilen: Unni Hauer

Nei sjef, det føler hun seg absolutt ikke som! Men at hun er lekemamma, det verken vil eller kan hun løpe fra!

side 8

Kommer: Menighetsbladet på internett!

Nå satser vi på et levende medium som informerer direkte og knytter mennesker sammen...

side 7

Et nytt år.

En ny utfordring.

Et nytt menighetsblad.

Nå skal vi synes bedre. Informere. Oppfordre. Vi har fått en ny profil og skal reflektere den utvikling vi har sett i bygdene våre. Se kirken er midt i blandt oss!

Nytt forum: "Gjesteskribenten" side 14

Vi vil gjerne med dette starte en debatt mellom mennesker i bygdene våre. De mennesker vi omgir oss med og som sammen utgjør menighetene lokalsamfunnet. Les og skriv din egen mening...

Helge Kolstad skriver om den nye ordningen mellom Kirke og Stat

side 12-13

Fra redaktørens penn...

Trøgstad prestegjeld

Kirkekontor:

Kommunehuset, Kirkeveien 17

1860 Trøgstad.

E-post: post@trogstad.kirken.no

Menighetsbladet på internett:

www.trokirk.no

De ansatte har også egne mail-adresser:

fornavn.etternavn@trogstad.kirken.no

Ang. dåp, bryllup, vigsel; ring helst tirsdag og torsdag klokka 9-11.

Telefon 69 82 41 80

Fax 69 82 41 81

Sogneprestens

vakttelefon 95 06 12 10

Menighetens barnehage:

Styrers kontor 69 82 41 90

avd. Kirkestallen 69 82 41 91

fax 69 82 41 94

avd. Huskestua, Havnås 69 82 77 91

fax 69 82 61 34

Kirkestua, Båstad 69 82 84 96

Menighetshus:

Kirkestallen, Skjønhaug:

(Kjøkkenet): 69 82 41 93

For å leie Kirkestallen: 69 82 41 80

Kirkestua, Båstad 69 82 84 96

For å leie Kirkestua: 69 82 41 80

Boligtelefoner:

Brenne, Gunnlaug, kirkeverge:

privat 69 82 52 36 mobil 95 84 05 89

Fossum, Birger, sogneprest:

privat 69 82 86 62 mobil 95 06 12 10

Hallangen, Britt, kirketjener:

mobil 98 88 79 32

Moen, Synnøve, kontorfullmektig:

mobil 99 41 34 82

Jaavall, Åsmund,

kirkegårdsarbeider:

mobil 98 82 19 77

Karlsrud, Inger Johanne,

organist og kontorfullmektig:

privat 69 82 62 33

Langnes, May-Benthe,

klokker/barne -og ungdomsarbeider:

privat 69 82 78 52 mobil 92 41 74 99

Moskvil, Elin Bergstrøm, kateket

privat 69 82 55 11 mobil 41 52 30 08

Støren, Helene C.,

barnehagestyrer:

privat 69 82 86 21 mobil 41 26 49 42

Trøgstad menighetsråd,

leder Unni Hauer

privat 69 82 61 69

Båstad menighetsråd,

Leder Anders Melland

privat 69 82 52 36

Trøgstad Kirkelige fellesråd

Leder Arnt Storsand

privat 69 82 68 08

Bordvers - og foldede hender

Takknemligheten for det daglige brødet er noe som ikke lenger tilhører vårt vokabular. Bordets gleder tilhører snart en svunnen tid.

Debatten om våre bordvers i barnehage og skole startet i regjeringen og nådde nylig de helt store høyder.

Takknemligheten innen vår kultur til noe så selvfølgelig som å være mett hver dag skal ikke gjøres synlig. Alle har det ikke slik. Bordvers i kristen sammenheng har en lang historie med utgangspunkt i en tid hvor det daglige brødet ikke var noen selvfølge. Vårt Fadervår har fortsatt bønner "Gi oss i dag vårt daglige brød," og brødet har en sentral plass i vår kirkes nattverdliturgi. Her er brødet og vinen en gave – av nåde, og ikke noe selvfølgelig fenomen som vi alle har krav på.

I dag sluker de fleste brødet ubetenksomt. Etter få minutter kommer tankene om å forlate bordet til fordel for noe annet. Kirken må protestere mot statsråders ønske om å fjerne bordvers som start på felles måltider.

Tiden er inne for at bordvers kan synges så høyt at restene av den formasjonsløse og tradisjonsløse syttitallskulturen kan kollapse. Våre barn er ikke alene om å være offer for løs, tilfeldig oppdragelse uten rammeverk. Ingen av oss er uberørt av sytti- og åttitallets største angst, - angsten for å være autoritær og verdireaksjonær.

Vårt håp er at bestemors-generasjonens respekt og ærbødighet for det daglige brødet, deres buskap om kulturtradisjonen med bordbønner ikke følger dem til graven.

Mange påstår at flykabiner er det best besøkte bedehuset i Norge. På rullebanen sies det at alle trosretninger kan sende sukk oppad.

Når vi står foran vanskelige valg, er i pressede situasjoner eller i vonde våketimer, finner vi bønneveien. Vi har nok alle lært å gå den. Noen har opplevd spesielle bønnhørrelser. Viktigst er kanskje tryggheten og roen ved å kunne legge av seg noe. Det som murret, smertet og plaget kunne vi få legge i Herrens hender.

Bedende mennesker blir sjelden selvopptatte. Når vi ber, tenker vi på Gud, og når vi ber, tenker vi på andre mennesker. Bønn bidrar til omtanke og omsorg.

Red.

Menighetsbladet

Utgiver:

Trøgstad/Båstad menighetsråd

Redaktør

Einar Sola

Redaksjonskomite

Karsten Rasmussen, Birger

Fossum, Sigmund Snøløs

og Eric Remøe

E-post: post@trogstad.kirken.no **Bankgiro: 1140 20 16835**

Neste nr. kommer uke 16. Frist for innlevering av stoff er 24. mars

Trykk: Arne Sandvig, Trøgstad

Layout: Eric Remøe, Trøgstad

Presten har ordet:

Stat og kirke

I dette nummer presenterer Helge Kolstad hovedpunkter i innstillingen fra Gjønnestutvalget. Et stort flertall i utvalget går inn for at kirken fortsatt skal ha en tilknytning til stat og kommune, men annerledes enn i dagens ordning. En kan argumentere for dette på flere måter, og vi trenger ikke alle være enige i alle premissene. Jeg synes likevel at den ordningen som ser ut til å kunne samle bredest oppslutning, er en god ordning. Det er positivt at forslaget har bred politisk støtte. Jeg synes det er naturlig at et trossamfunn styrer seg selv.

Samtidig vil jeg mene at uansett hvilken tilknytning kirken får til stat og kommune, vil den fortsette som en åpen kirke der forskjellige medlemmer kan kjenne seg hjemme. Både ansatte og tillitsvalgte ønsker at kirken skal være slik som det er formulert i Kirkemøtets strategiplan for 2005-2008. Der heter det at kirken skal være

- **bekjennende**, ved at vi stadig fornyes i troen på den treenige Gud.
- **misjonerende**, ved at vi lokalt og globalt vitner om forsoningen i Jesus Kristus.
- **tjenende**, ved at vi viser omsorg for medmennesker og arbeider for fred, rettferdighet og vern om skaperverket.
- åpen, ved at vi bygger fellesskap med respekt for ulikheter.

Denne visjonen for kirken er ikke avhengig av at kirken har en bestemt tilknytning til staten. Den er ikke påtvunget kirken av staten, men er vokst fram innenfra i kirken. Derfor vil visjonen være levende selv om båndene mellom stat og kirke skulle bli løsere enn de er i dag.

Det er imidlertid andre faktorer som påvirker medlemmenes forhold til kirken. Her ligger det utfordringer å venter. La meg nevne at det er nødvendig å styrke det kirkelige demokratiet på grunnplanet. Oppslutningen om menighetsrådsvalget i høst burde vært mye større! Kandidatene på listene hadde fortjent det.

Videre trenger kirken en styrket bemanning. For å bevare en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke kreves det tid, arbeidstid, tid til kontakt mellom kirkens medlemmer og kirkens tillitsvalgte og tilsatte.

Endelig gjelder det å få fram at kirken er ikke alene en institusjon, men også et fellesskap av mennesker.

Det fellesskapet bygger vi ved å ta del i det.

Birger H. Fossum

De minste blant oss...

Gode Gud.
Det var Rolf som slo
i stykker skålen IKKE jeg.
Nå har du det skriftlig.
Kari.

UNSKYL AT JEG
IKKE HAR SKRIVD
FØR MEN JEG
HAR IKKE LERT
Å SKRIVE FØR
NÅ
MARTA

Gode Gud.
Jeg vet at man skal
eloke sin neste men
vår Håkon tar den ene
Skogta mi en gang til
Slår jeg til ham.
Bertil.

...skriver til den største blant oss.

fra boken "Barn skriver til Gud". (Children's letters to God). Tekst ved Eric Marshall og Stuart Hample. Norsk utgave første gang på Ansgar Forlag 1984.

Hva skjer?

Åpen kirke i Båstad askeonsdag

Båstad kirke vil være åpen fra kl 19 til kl 20 på askeonsdag, onsdag 1. mars. Det blir en enkel kveldsbønn kl 20.

Menighetsbarnehagen

lager gudstjeneste

Menighetens barnehage i har i samarbeid med kateketen og soknepresten tatt ansvaret for å lage familiegudstjenesten i Trøgstad kirke på Maria Budskapsdag, søndag 26. mars kl 11. Barna er vår store ressurs i gudstjenesten slik de er det ellers i livet -og det er flott at menighetsbarnehagen stiller opp.

Skjærtorsdag i kirken og i prestegården.

Gudstjenesten på skjærtorsdag blir i år i Trøgstad kirke kl 19.00. Etter gudstjenesten er det som vanlig samling i Prestegården.

TAKK TIL SOLFRID!

Kateket Elin Moskvil er nå tilbake i jobb etter endt fødselspermisjon. Fram til sommeren jobber Elin 60%, og hun er å treffe mandag, tirsdag og onsdag. Vikar for Elin har vært Solfrid Leinebø Seljås fra Askim. Mange i menigheten, kanskje spesielt konfirmantene har blitt godt kjent med Solfrid som ei blid jente som skaper trivsel rundt seg! Vi er glade for å ha hatt Solfrid sammen med oss denne høsten, og hun skal fortsatt være med i konfirmantgruppa i Båstad frem til konfirmasjonen.

Takk til Solfrid for helhjertet innsats som vikar!

DUGNAD PÅ KIRKEGÅRDENE

Hver vår er det dugnad med raking, kvistplukking og lignende på kirkegårdene og rundt kirkene våre. En fin dugnadsgjeng har tidligere bidratt til å gjøre en ekstra innsats for at det skal være pent på kirkeanleggene i bygda. Det er muligheter i år også! Mandag 24. april kan du møte opp klokka 17 ved Trøgstad kirke, og tirsdag 25. april klokka 17 ved Båstad kirke. Det er lurt å ta med seg egen rake, for vi har ikke nok til alle. Vi avslutter kvelden i 20-tiden med vafler og kaffe til dugnadsgjengen!

Fra kirkegården i Båstad Allehelgens dag 2005.

Trøgstad kirkelige fellestråds møtedager 2006

Møtene i fellestrådet er offentlige og åpne for publikum. Fellestrådet tar avgjørelse i saker som for eksempel budsjett, regnskap og forvaltning av kirker, kirkegårder og menighetshus. Saksliste med

saksdokumenter finnes tilgjengelige på biblioteket og på kirkekontoret.

Møtene holdes enten på kommunehuset eller på Kirkestallen i 2006.

25.1, 1.3, 3.5, 13.6, 13.9, 18.10, 29.11.
Møtetidspunkt kl. 19.

Kongelig juletefest!

Her er det forhandlinger med kong Herodes på gang...

Menighetsrådene og misjonsforeningene i bygda inviterte 8. januar til helligtrekongersfest i Kirkestallen. Nok en gang opplevde vi at kona Arnhild og sogneprest Birger Fossum var primus motorer i et flott arrangement.

Andreas Tveten satte standarden ved først å tenne helligtrekongers-lyset. Besøket fra Østerland ble også denne gangen høydepunktet. Først inn kom Maria og Josef med Jesusbarnet.

Kong Herodes satt intetanende og leste sin avis da de tre kongene ankom og spurte hvor den nye

kongen var. Uvitende måtte han spørre sin skriftlærde og ble vred da han fikk høre nyheten. Kongene fant likevel fram til stallen ved hjelp av stjernen og overrakte sine gaver. Historien for over 2000 år siden kan fortsatt levendegjøres.

Aktive skuespillere var Anne Margrete Tveten, Flemming Hansen, Arnt Storsand, Jon Kristian Øiestad, Sigmund Snøløs, Jens Langsæter og Katrine Eeg Sand som ga oss et flott vitnesbyrd.

Takken går videre til andaktsholder og sanger

Solfrid Leinebø Seljås, pianist Nathanael Svae og små dansere for fine bidrag under festen. Etter god matpause var det julesanger og lek rundt juletreet fint ledet av Børre Børresen. Før kongene delte ut poser til barna var det loddtrekning på masse gevinster der inntektene gikk til kirkebygg i *Ontanananga i Namibia*. Kr 5000,- ble det flotte resultatet. Menighetsrådene og misjonsforeningene ønsker å rette en stor takk til alle aktører, barn og foreldre som møtte opp og gjorde kvelden til en feststund.

Einar Sola

Nytt i kirke og forsamling...

Her er det nye Kirkekontoret!

Inger Johanne Karlsrud og Bjørn Frogner i full sving med innflytting på kommunehuset!

I uke 2 flyttet kirkekontoret til kommunehuset, og er nå å finne i 2.etasje. Vi har egen inngang sammen med Helsestasjonen på sørsiden av huset. Der er det tilgjengelighet for alle, noe som var vanskelig i de gamle lokalene på Kirkestallen. Du kan også henvende deg i servicetorget og få hjelp til å

finne oss. Vi har fått lyse trivelige lokaler som vi allerede trives godt i! Kirkekontoret har fortsatt det gamle telefonnummeret, 69 82 41 80, men har ny adresse: Kirkekontoret, Kirkeveien 17, 1860 Trøgstad.

Velkommen innom!

Nytt om Kirkestallen

Kirkestallen forvaltes av Fellesrådet. De kirkelige organene har jo ulike oppgaver ifølge Kirkeloven. *Menighetsrådet* skal ta seg av det kristne livet og gi tilbud til barn, unge og eldre om opplæring i den kristne tro og støtte og hjelp i livet.

Kirkelig fellesråd er det kirkelige organet som ifølge Kirkeloven blant annet har som oppgave å forvalte sognets eiendommer. Dette kan også innbefatte forvaltning av menighetshus.

Menigheten i Båstad overlot under år 2004 forvaltningen av Kirkestua til fellesrådet og

Trøgstad menighetsråd gjorde det samme med Kirkestallen i 2005. Dette innebærer at fellesrådet fører regnskap for huset og har ansvaret for vedlikehold osv.

Menigheten med alle dens aktiviteter benytter huset gratis som før, noe som også gjelder *Normisjon* med bakgrunn i en tidligere avtale med menighetsrådet.

Har du spørsmål om å få leie Kirkestallen rettes det som før til kirkekontoret på telefon 69 82 41 80.

Nå skjer det: Menighetsbladet kommer "på lufta"

Menighetsrådet i Trøgstad besluttet å utvikle en internettside for både Trøgstad og Båstad. Tanken er å kunne komplettere Menighetsbladet året rundt samt tilby en lang rekke tjenester som hittil har vært umulig å få til. Blandt annet umiddelbare meldinger fra vår alles sogneprest om gudstjenester, innsamlinger og også endrede program etc.

Kort sagt alt som ikke kan vente til neste nummer av Menighetsbladet. Det kommer på sikt å finnes musikk fra kirkene, og bare det å kunne *lytte til* "En sang jeg er glad i" gjør dette til et bra medium som skal fornyes med jevne mellomrom. Velkommen til et besøk der. Det beregnes være "på lufta" under februar på adressen: www.trokirk.no

Her sees menyene... enkelt å "ta seg fram"

Slik kommer det til å se ut. Men i farger!

Kildesortering

Om ikke så ALTFOR lenge er det tid igjen og det er i alle fall på plass med en liten påminner...

Vi har nå hatt kildesortering av avfallet på kirkegårdene i et par år.

Sorteringen går ut på å kaste det som er *organisk avfall* så som planter, jord, gress, granbar i den beholderen som er merket med dette.

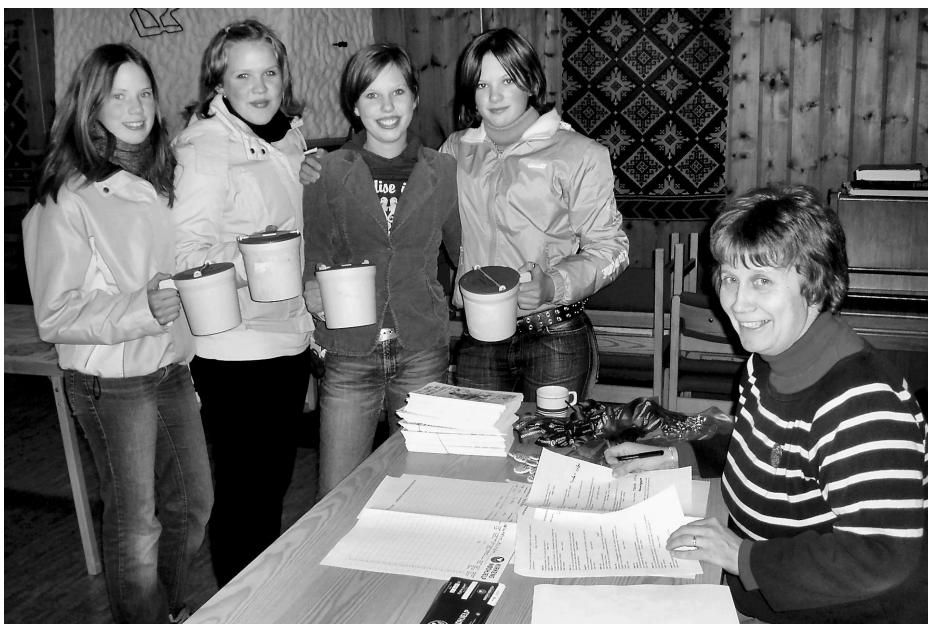
I den andre beholderen kan du kaste avfall som *ikke er organisk*, så som blomsterpotter

og emballasje av plast, glass osv. Mange er flinke til å kaste avfallet sitt i riktig beholder, mens andre kaster litt vilkårlig, om vi kan si det snilt.

Det er veldig fint hvis du kan passe på litt ekstra neste gang du er på kirkegården, og se etter at du kaster i den rette beholderen. Da slipper kirkegårds-betjeningen å bruke tid på å sortere søppelet når det skal kjøres bort, og vi kan bli mer miljøvennlige og spare penger på avfallshåndteringen på kirkegården!

Takk på forhånd!

Profilen...UNNI HAUER

Menighetsrådssjef og alle tiders lekemamma!

Nei sjef, det føler hun seg *absolutt* ikke som! Men at hun er lekemamma, det verken vil eller kan hun løpe fra! Så her er hun. Snill pike som møter opp når MB litt strengt ber om å få et intervju med henne. Hun skjønner ikke poenget med å være i rampelyset og har da slettes ingen ting å fortelle om – (!) Men så prøver vi likevel. MB er selvsagt interessert i å vite hvorfor hun sa ja til å være menighetsrådsleder. Få kunne ha sagt "nok er nok" med bedre samvittighet enn Unni. Men Unni har vært glad i den gamle norske kirken gjennom hele sitt liv. Ikke nødvendigvis til den gamle hvite steinbygningen, men til *menneskene* som går der, og til alle de andre som Jesus gav sitt liv for.

At det er særlig barna hun liker å omgås, synes veldig klart. Først var det Miniklubb og søndagsskole. Og etter å ha vært hjemmeværende med sine tre barna i 12-13 år, begynte hun som deltidsansatt i Menighetsbarnehagen i 1990. Barnslig, karakteriserer hun seg selv som, og ungene hennes fleipa med at "mamma drar ikke på jobb, hun drar i barnehagen og for å leike med ungene". Etter å ha vært assistent i alle de tre avdelingene av menighetsbarnehagen noen år, tok hun i 1997 et vikariat som styrer for barnehagen, et vikariat som varte i 2 ½ år. Nå har hun i snart seks år vært sekretær ved kirkekontoret i Eidsberg, i 75% stilling.

"Jeg er et rotemenneske", bedyrer hun. Vi

får tro henne når hun sier det, men *ett* sted er det usedvanlig ryddig: I Unnis hode. Når det må tas i et tak, er hun klar. Hennes motto er enkelt og greit: "Gjør det lille du kan der hvor Gud har deg satt". Når det gjelder praktisk menighetsarbeid, er det nå "Barneklubben 6 – 9" hun gir av sin tid til.

Etter fire år i Trøgstad menighetsråd, sa hun ja til å la seg nominere. Når hun ble valgt inn, nå som leder, så virker dette helt riktig. Etter så lang fartstid med frivillig innsats som Unni har hatt, er virkelig å håpe at hun får innfridd riktig mange ønsker for den kirken hun er så glad i. Det virkelig store som hun brenner for, er at Trøgstad kan starte opp med den store trosopplæringsreformen som gjelder alle døpte mellom 0 og 18 år. Men det er selvfølgelig like viktig at voksne i alle aldre kan føle seg hjemme i kirken.

Mye jobb kan det bli, uansett hva som skjer. Derfor gleder Unni seg til sommeren: Da drar hun til sjøs sammen med Thorleif. Ingenting er så avslappende som båtlivet – bare det er fint vær! Svenskekysten er alle tiders, men innlandet med innsjøer og sluser har også sin sjarm.

Familiehygge står også høyt i kurs. Særlig de helgene når alle er hjemme og lille sønnesønn Anders kommer på besøk! Og nettopp Anders kan nok se framtiden lyst i møte, for det er vel ingen som tror at bestemor har lekt fra seg på lenge enda?

Sigmund Snøløs

En observasjon fra Trøgstad kirke...

I vindfanget i Trøgstad kirke er det malt tre inskripsjoner med gotiske bokstaver på veggen inn til kirken. Over døren står det: **Herren bevare din Inngang og Udgang! Sal 21,8** Det er en god hilsen til alle som kommer til kirke. Men hvor er den hentet fra? Dersom vi slår opp i Salme 21 og det 8. vers, lyder det helt annerledes. På kirkeveggen mangler et 1-tall! Henviingen skal være til Salme 121, v 8. Når feilen oppstod, vet jeg ikke – kan hende har den alltid vært der, kan hende har noen frisket opp hvitmalingen i vindfanget med litt for raus pensel, og et 1-tall er blitt malt over i farten.

Hvorfor ble det slik?

Dersom vi slår opp dette verset i bibelen, er rekkefølgen på verbene der nemlig den omvendte av den vi finner i Trøgstad kirke. Salme 121, 8 lyder slik i Kirkebibelen: "Herren skal bevare din utgang og din inngang fra nå og til evig tid" – altså utgang før inngang. Hvordan kom teksten i kirken til å bli den omvendte? Forklaringen er helst den at innskriften over døren gjengir et ledd i *dåpsritualet*. Det er formet med Salme 121, 8 som forelegg, uten å være et nøyaktig sitat. Helt til vi fikk nytt dåpsritual i 1981, sa presten nemlig til dåpsbarnet: "Gud bevare din inngang og din utgang fra nå og til evig tid." I det nye dåpsritualet fra 1981 er ordlyden i dåpsritualet den samme som i Bibelen.

Salme 121 – en utsendelsesvelsignelse

Salme 121 hører hjemme i templet, og må forstås som en utsendelsesvelsignelse til dem som snart skulle gå ut av templet for å begi seg på veg hjem ("utgang"), men som senere skulle komme tilbake til templet (det hebraiske ordet for "inngang" har også med seg betydningen "tilbakekomst").

Dåpen – en inngang

Men hvorfor hadde så dåpsritualet fram til 1981 en annen ordlyd enn Salme 121? Forklaringen begynner hel tilbake i middelalderens dåpspraksis. Dåpshandlingen begynte den gang utenfor kirkehuset. Etter at en del ledd av dåpsritualet var forrettet der,

ledet presten dåpsfølget inn i kirken – der døpefonten stod like innenfor døren. Denne inngangen ble ledsaget av en formulering som kunne lyde noe forskjellig; i en dåpsordning fra 1400-tallet heter det slik: "Gå inn i Guds tempel for å få del med Guds hellige og utvalgte." Når dåpsfølget var kommet fram til fonten, sa presten: "Foran deg er livets og lysets kilde." Luther erstattet disse ordene med en variant av Salme 121, 8. Siden situasjonen var nettopp en inngang i kirken, vendte han om på ordlyden i salmen. Luthers bibeloversettelse fra 1545 har imidlertid samme ordlyd som vår ("utgang og inngang").

Dåpen er i sin helhet inne i kirken og etter hvert foran i kirkerommet

Etter reformasjonen ble det bestemt at dåpshandlingen i sin helhet skulle skje inne i kirken. Biskop Glostrup måtte for øvrig innskjerpe dette på visitas i Hobøl og Eidsberg i 1619. Inngangen i kirken var dermed fullført før dåpsritualet begynte.

Når så dåpsritualet av 1981 vendte om på den gamle formuleringen fra Luther, tør det også ha sammenheng med at døpefonten i løpet av 1700-1800-tallet ble flyttet fra inngangsdøren og fram i koret. Da er tanken på en "inngang" heller ikke så tydelig. Dåpen er fremdeles inngangen til kirken som åndelig og juridisk fellesskap, men det gir like god mening å bruke ordlyden i Salme 121. I den gamle tempeltjenesten var salmen en bønn om Guds vern over festdeltakerne både på vegen ut av helligdommen og på vegen tilbake ved neste høytid.

Så altså -

I Trøgstad kirke er ordlyden fra dåpsritualet feilaktig markert som et sitat fra Salme 121. For menigheten var nok dåpsritualets ord minst like velkjent som teksten i Salme 121 og få eller ingen reagerte. Så ble teksten i inngangen som den ble. Om den ikke er et korrekt sitat, er den en god hilsen til alle som kommer.

Birger Fossum

Aktuelle temaer...

BÅSTAD HORNMUSIKK ETTERLYSER BILDER!

I år er det 50 år siden Båstad hornmusikk ble stiftet. Det skal feires med ulike arrangementer i løpet av året. Vi skal også lage en liten minne-collage med bilder, filmer, evt. gamle instrumenter og lignende på ett av arrangementene.

Derfor ønsker vi å låne bilder eller film om du har, fra for eksempel turer, stevner, øvelser, 17. mai eller lignende.

Dersom du har blinkskudd du kan låne bort, vennligst ta kontakt med Anne Grethe Ness eller Gunnlaug Brenne i jubileumskomiteen.

Tlf til Anne Grethe: 69 82 84 98, tlf til Gunnlaug: 69 82 52 36/95 84 05 89.

Aspirantene har egen minikonsert 17. mai 2004.

KIRKELIGE HANDLINGER

DØPTE I TRØGSTAD

Marie Syversen
Filip André Johansen
Herman Jorud Meyer

DØPTE I BÅSTAD

Vemund Hauer
Thea Therese Solberg
Johannessen

VIGDE I TRØGSTAD

Iren Skjøthaug Salais og
Vladimir Plastinin

VIGDE I BÅSTAD

Ingen vigde i Båstad siden sist
menighetsbladet kom ut...

AVDØDE I TRØGSTAD

Karsten Olaf Johansen
Osvald Nygård
Kirsten Kamilla Hoel
Aslak Østre
Aksel Olaf Berger
Ragnhild Hagelund
Leif Knut Jonassen

AVDØDE I BÅSTAD

Ruth Anna Ødeby

Fasteaksjon 4. april for Kirkens Nødhjelp!

Fasteaksjonen 2006 arrangeres tirsdag 4. april. Årets fasteaksjon har temaet **“Ungdom ut av krig og krise”**

Hva kan vi gjøre for ungdom som vokser opp i en krigs- eller krisesituasjon for å gi dem et nytt håp – og en framtid i fred? Hvordan forstår man hva fred er når man bare har opplevd krig og uro? Kirkens Nødhjelp arbeider for å forbedre levekårene for barn og unge i krig og krise og sikre deres rettigheter og behov for beskyttelse.

Barn og ungdom blir hardest rammet av krig og krise. Flere millioner er flyktninger eller internt fordrevne, ofre for sykdom, underernæring, kidnapping, menneskehandel og seksuell vold. De må alle leve med de psykologiske konsekvensene som krig og krise fører med seg.

Ta vel imot bøssebærerne når de kommer på ettermiddagen/kvelden 4. april! Det er LITT tid til dette skjer, men arbeidet som Kirkens Nødhjelp er så viktig at det er vel verd å påminne om det også nå i vinterkulda. Menneskehjerter trenger varme, ikke kulde av noe slag!

(Foto: Bente Bjercke/Kirkens Nødhjelp)

Alle som ser dette bildet av tre tenåringer slås vel av det totalt urimelige. De er tenåringer som våre tenåringer, og vil vel mest av alt gjøre det samme: Skaffe seg utdanning, skape nettverk av likesinnede for felles mål i en felles framtid. De har i mange tilfelle sett alt for mye av alt for feil saker. Vi kan jo bare forestille oss hva det betyr for disse menneskene som er så utsatte, at noen faktisk bryr seg om de og ikke bare "legger de til listen" Kirkens Nødhjelp er blant de organisasjoner som faktisk gjør noe, og som nyter stor respekt både blandt oss som gir, og de som trenger. Vi er deres håp. De blir våre håp.

Tema: Stort flertall for ny kirkeordning

31. januar ble utredningen av forholdet mellom stat og kirke offentliggjort. Nesten tre års hardt arbeid er fullført, og det kjennes som en lettelse, sier Helge Kolstad, som har vært en av de 20 som har sittet i det såkalte Gjønnes-utvalget. Han har vært Arbeiderpartiets medlem, noe som nok har gjort oppgaven særlig krevende, ettersom det neppe vil bli noen reform hvis ikke Stortingets største parti blir med. Nå venter en travel vår med debatt både offentlig og i partiene, før det eventuelt utkrystalliserer seg en konklusjon: Skal Den norske kirke fortsette som før, eller er det tid for endrede forbindelser mellom staten og kirken?

Fortsatt statskirke, lovforankret folkekirke eller samme forhold mellom staten og alle trossamfunn?

Utredningen har sett nærmere på tre muligheter. Det store flertall av medlemmene går inn for å fjerne statens direkte styre av kirken, spesielt oppnevning av biskoper, og ta ut det meste av grunnlovsbestemmelsene som angår kirken, men også å fortsette kirkeordningen omtrent slik folk kjenner den i dag, med grunnlag i en alminnelig lov, som det er forholdsvis lett å endre. Kirkestyret vil bli overlatt til kirkens egne organer. Til dette flertallet på 14 av 20 hører alle de som er

oppnevnt etter forslag fra kirkelige organer, og mange av partirepresentantene (AP, H, V, Kr.f.).

Et mindretall på fire (Frp, SV, Humanetisk forbund og Frikirkerådet) vil fjerne alle spesielle forbindelser mellom Den norske kirke og stat/kommune, og behandle Kirken helt på linje med andre tros- og livssynssamfunn. En forutsetning for dette er helt nye ordninger for offentlige tilskudd til religiøse grupper, og større vekt på egne inntekter.

Et annet mindretall på to (Sp og Kystpartiet) vil beholde statskirken omtrent som den er.

Gravferdsforvaltning og eiendom

Utredningen tar også opp en rekke andre forhold som må tas opp til drøfting uansett hvilket forhold Den norske kirke skal ha til staten. Det gjelder vedlikehold av fredede og verneverdige kirker, som uansett er en viktig del av kulturarven, og der tilstanden i dag er dårlig mange steder. Det gjelder gravferdsforvaltningen, som i dag utføres av Kirken, også når det er folk med annen trostilknypning som skal begraves. Og det gjelder Kirkens eiendommer. I debatten før innstillingen ble lagt fram var det mange som

var opptatt av "Opplysningsvesenets fond" som eier prestegårder og mye annet gods som kanskje har vært i kirkens eie siden middelalderen. Det er bred enighet om at denne eiendomsmassen må følge Den norske kirke uansett hvilket forhold den har til staten. - Noen har da trodd at dette kunne dekke en stor del av kirkens finansieringsbehov, sier Helge Kolstad, men legger til at disse nok ikke har sett grundig på tallene. For selv om man fikk maksimal pris for alt sammen, ville kirken bruke opp formuen på to år dersom dette skulle erstatte tilskudd fra stat og kommune, sier han.

Kirkens økonomi

Hensynet til framtidig økonomi har nok hatt større betydning for standpunktene i utvalget enn det man kan lese ut av utredningen, sier Helge Kolstad. Mange har framhevet behovet for en forutsigbar økonomi både for Den norske kirke og andre trossamfunn. Det har også vært antatt at større personlig ansvar for eget kirkesamfunn kunne styrke tilknytning og aktivitet. På den annen side er det framhevet at det eneste kjennetegn på tilknytning til Kirken også i framtiden skal være dåpen. Det har vært drøftet å innføre en særskilt skatt til trossamfunn, obligatorisk eller frivillig, offentlige tilskudd m.v. Men selv om mange muligheter er nevnt, er det ingen konklusjoner. Helge Kolstad mener dette er den svakeste delen av utredningen, og mener for sin del at dagens ordning med offentlig ansvar for Den norske kirke, og en forholdsmessig kompensasjon for andre trossamfunn, godt kan føres videre. Han bemerker også at en viss styrking av kirkens økonomi kunne være på sin plass, og at det ville bidra vesentlig til å få gjennom de foreslåtte endringene i kirkeordningen.

Helges begrunnelse for sitt standpunkt

Helge Kolstad har sluttet seg til flertallet på 14, men har også gjort rede for sitt syn i en særmerknad som er tatt inn i utredningen. Her framhever han at det ikke foreligger noe

akutt behov for å oppheve statskirken, og sier seg enig med statskirketilhengerne i begrunnelsen for dette. Men han framhever også at den sterke forankringen i rikets grunnlov kan gjøre at statsborgere som ikke tilhører Kirken, kan føle seg tilsidesatt. Derfor bør disse bestemmelsene oppheves, og særlig det leddet i Grunnlovens § 2 som sier at den evangelisk-lutherske religion "forbliver Rigets offentlige Religion". Disse bestemmelsene kan med fordel erstattes av en alminnelig lov, som samtidig understreker den spesielle forbindelsen mellom Den norske kirke og staten, i kraft av lange tradisjoner og en oppslutning på 85 % av befolkningen. Til gjengjeld vil han ha en verdiparagraf i grunnloven som understreker "den kristne og humanistiske arv". Hvis man gjør dette spranget nå, vil det gradvise reformarbeidet i kirken kunne fortsette, tror Helge Kolstad. Han peker imidlertid på den fare som ligger i at mindre grupper av kirkemedlemmer kan få uforholdsmessig stor innflytelse dersom ikke det kirkelige demokrati styrkes. Men han ser positivt på den vilje som blir demonstrert i kirkemøtet, og nå også i Lærenemnda til å utvikle en bred og inkluderende folkekirke. Med den begrunnelsen tror han at det er forsvarlig å avvikle ordningen med oppnevning av biskoper i statsråd, noe som i praksis vil gi kirken tilnærmet fullt selvstyre.

Etter tre års hardt arbeid ser Helge Kolstad fram til å få litt bedre tid til å ta seg av de nære oppgavene, bl.a. barnebarn Ole.

Fra en gjesteskribent...

I disse tidlige dager i det nye året stiller jeg meg lengst bak i køen av mennesker som alle vil noe godt i 2006. Kanskje en stille protest mot mye av det som river og sliter i oss i hverdagen? Tanken svimler. Bare for litt over et år siden sørget mennesker på andre siden av kloden etter noe som vi som bor på solid granitt-grunn ikke kan riktig forestille oss. De mennesker de elsket og delte livet med var borte i ti-tusenvise. Det er vanskelig, nesten umulig å tenke seg at det faktisk skjedde HER. Når man tenker etter er jo bare avstanden som deler de fra oss. Og avstand er bare et produkt av lengde: centimeter og meter. På samme sett som det er en avstand fra Trøgstad til...Hammerfest. Eller til Askim?

Bare mange fler.

Jeg har alltid fulgt med i media og intressert meg for mennesker og de vakre bånd som knyttes mellom dem. Og i denne tid er det nesten ikke så viktig med den avstanden, fordi teknologien vår lar oss se menneskene, og vi kommuniserer som aldri før.

Dette stiller krav til oss. Et krav om å ikke falle for fristelsen å sette barrierer mellom oss og "de andre" som om de levde på månen og ikke deler denne verden med oss. Så vi gir opp uten å orke å bry oss.

Det er mye lettere å si noe overfladisk og dømmende om mennesker som kanskje ikke engang vekker vår sympati ved første blick. De kanskje ser annerledes ut, oppfører seg annerledes. Som om...de hører hjemme et annet sted?

Men prøv en gang å forbli like upåvirket når du møter et par øyne, hører en livshistorie fortalt med gråten i halsen. Da er det ekte. Og det var nok ekte hele tiden.

Bare at vi hørte ikke på? Forstod ikke?

Det arbeide som Kirken gjør blant oss er helt uvurderlig for det er så mye som bryter ned. Det skjer saker som var utenkelige når jeg vokste opp her i området på 50 og 60-tallet. Og noe av det mest fundamentale er at vi alle har en moralsk kodex, et oppsett regler som *ikke* er debatterbare. Det er noe jeg bestemt tror vi deler uansett hvorfra vi er, fra Tokyo eller Säfte eller Trøgstad. Unge mennesker skal

ikke ta en debatt der de ved håndsopprekning (I god demokratisk ordning) om hvorvidt det ER ok å rane en eldre dame for en femtilapp. De skal vite at det faktisk gjør *vondt* å bli slått ned. Det første jeg spør meg er om

mennesker som utfører disse handlingene har noe eller noen de virkelig holder av i sine liv? En far eller mor, en kjæreste? De utsetter vel ikke disse for den samme råheten?

Kirken stiller opp som normgiver (det høres litt firkantet ut) og motpol: noe fast og solid i en storm av ord og "vel grunnede" meninger. Med all respekt for disse menn og kvinner av god vilje så føles det ofte som om debatten i samfunnet er vel forankret i fakta og beslutningsunderlag: vi og våre journalister og politikere er jo i grunnen så nøye med slikt. Men altfor ofte uten retning og uten disse normer som kirken er et uttrykk for. Og som jeg i grunnen tror alle mennesker er født med uansett.

I går kveld så jeg en fin reportasje om et fotballteam. Fotball er ikke det jeg driver mest med, må innrømmes. Men spillerne var en gjeng glade amatører OG såkalt "utviklingshemmede" (et nytt firkantet ord?) "*Hemmet av HVA...?*" tenkte både min hustru og jeg. Den gleden som åpenbaret seg i spillet ikke bare på banen men også mellom menneskene omkring smittet alle, tror jeg. Og ved nærmere ettertanke ser man at de ikke var det minste hemmede: de var så nær hverandre at de ikke ble blendet av det som omgir oss, som forstyrrer vår evne til å leve i de små øyeblikkene. De små detaljene. Der er jeg nok mer hemmet selv, i hvert fall mer enn jeg ønsker å innrømme.

Dette var bare noen ord i ettertanke. Slik det ofte blir i en stille stund. Som i en bilkø? Takk for ordet! Kontakt gjerne redaksjonen med kommentarer og innlegg. Sammen gjør vi alle ei fin bygd enda bedre.

Eric Remøe

En sang jeg er glad i...

Sangen jeg har valgt skrev min mann til sønnen vår til dåpsdagen som var nylig. Dette er en fersk sang, men som jeg har rukket å bli veldig glad i. Det å ha blitt velsignet med et barn er en ubeskrivelig gave. Teksten i denne sangen understreker dåpens betydning, noe som har blitt sterkt for meg den siste tiden.

Kristin Elise Lande

Velsignet

*En venn har lagt sin hånd på hodet ditt.
Rent vann har gitt deg liv av nåde fritt.*

*Du vet at hvor enn som du går
din venn ved din side står.*

*Du er velsignet min venn
og vil velsignes igjen.*

*Som liten vandringsmann så kan du si
min venn har gitt meg alt og jeg er fri.*

*Jeg vet at hvor enn som jeg går
min venn i med-og motgang rår.*

*Jeg er velsignet min venn
og vil velsignes igjen.*

*Hva kan vel noen gjøre meg
når jeg alltid er hos Deg?*

Menighetsbladets sponsorer:

- Trøgstad Kornsilø og Mølle
- Trøgstad Sparebank
- Bergerkrysset Auto
- Trøgstad Slipeservice
- Tormod Karlsen
- Havnås Handel - Kay Minge
- Elrom Installasjon AS
- Trøgstad Produksjon A/S
- Hans Ødeby Listefabrikk A/S
- Johnny Melnæs
- Kåre Torper A/S
- Eidsberg Gjensidige Brannkasse
- Knut Aarum A/S
- Aksel Olaf Berger
- Trøgstad Elverk A/S
- Gunders Matkjøp A/S
- Britt Gjermshus
- Rats v/ Ole Ringstad
- Rimi Båstad
- Ramstad Bil A/S
- John Haugen A/S
- MS Asfalt
- Tunvold Smie
- Liv Løken
- Interflora Stensby Blomster
- Trøgstad Bygg og Trelast
- Skullerud Begravelsesbyrå
- Oddmund Fimland
- Trøgstad Catering
- Ingrid Laugslet
- Båstad Tre AS
- Frisørsenteret
- Trøgstad kommune
- Jan Novak
- Svein Busterud
- Johnny Nøkleby
- Trøgstad Maskinhandel ANS
- Lene og Tore Borud
- Østfold Kran og Montasje
- Veslestua Brukskunst
- Eng's Auto

VI TAKKER HJERTELIG FOR DERES STØTTE!

Velkommen til kirke!

12. februar –

Såmannssøndagen

Trøgstad kirke kl 11:
 Familiegudstjeneste med dåp
 Birger H. Fossum
 Takkoffer til Det Norske
 Bibelselskap
 Kirkekaffe

**19. februar - Kristi
 forklarelsesdag**

Båstad kirke kl 11:
 Høymesse med dåp
 Birger H. Fossum
 Takkoffer til kirkens SOS

26. februar – Søndag før faste

Trøgstad kirke kl 11:
 Gudstjeneste
 Takkoffer til menighetens eget
 arbeid

1. mars – Askeonsdag

Båstad kirke kl 19-20: Åpen kirke
Båstad kirke kl 20: Kveldsbønn

5. mars – 1. søndag i faste

Båstad kirke kl 11:
 Familiegudstjeneste med dåp
 Birger H. Fossum
 Takkoffer til nye kirketekstiler

12. mars – 2. søndag i faste

Trøgstad kirke kl 11:
 Høymesse med dåp
 Birger H. Fossum

19. mars – 3. søndag i faste

Båstad kirke kl 11:
 Høymesse med nattverd
 Arne Servan
 Takkoffer til menighetens eget
 arbeid.

26. mars – Maria budskapsdag

Trøgstad kirke kl 11:
 Familiegudstjeneste med dåp
 Barnehagen sammen med
 kateketen og sognepresten.
 Takkoffer til menighetens eget
 arbeid.

2. april – 5. søndag i faste

Båstad kirke kl 11:
 Høymesse med dåp
 Birger H. Fossum
 Takkoffer til KFUK/M Østfold

9. april – Palmesøndag

Trøgstad kirke kl 11:
 Høymesse med dåp
 Birger H. Fossum
 Takkoffer til nye kirketekstiler

13. april – Skjærtorsdag

Trøgstadheimen kl 16:
 Nattverd gudstjeneste
 Birger H. Fossum

Trøgstad kirke kl 19:

Høymesse med nattverd
 Birger H. Fossum

14. april – Langfredag

Båstad kirke kl 11:
 Langfredagsgudstjeneste
 Birger H. Fossum

16. april – Påskedag

Kirkestallen i Trøgstad kl 09.30:
 Påskefrokost

Trøgstad kirke kl 11:

Festgudstjeneste
 Birger H. Fossum
 Takkoffer

17. april – 2. påskedag

Kirkestua i Båstad kl 09.30:
 Påskefrokost

Båstad kirke kl 11:

Festgudstjeneste med nattverd
 Birger H. Fossum
 Takkoffer til menighetens eget
 arbeid

**23. april – 1. søndag etter
 påske**

Trøgstad kirke kl 11:
 Høymesse med dåp
 Birger H. Fossum
 Takkoffer

Kirkestallen:

Barneklubben 6-9 år,
 Annenhver torsdag
 Kl. 17:30-19:30

MIXMAX-klubb
 Hver torsdag fra etter
 skolen slutter til 16.:30
 Kr. 20 pr gang

Ta med deg
 mange å kom:)

Kirkestua:

Lørdagsskole:
 Disse lørdager fra 10:30 til 12:30:
 21. januar, 4. februar, 4. mars,
 1. april, 22. april, 13. mai.

Børnekoret:
 Annen hver mandag på SFO,
 For alle som er glad i å synge.